ΜΑΘΗΜΑ 3ο

Βιβλίο 2. Κεφάλαιο Ι. §§ 22-24
Β΄ Μέρος (Γραμματικές επισημάνσεις – λεξιλογικά)

§§ 22-24: Σελίδα 48 σχολικού βιβλίου

Κείμενο

§ 22 Λύσανδρος δὲ τῇ ἐπιούσῃ νυκτί, ἐπεὶ ὄρθρος ἦν, ἐσήμηνεν εἰς τὰς ναῦς ἀριστοποιησαμένους εἰσβαίνειν, πάντα δὲ παρασκευασάμενος ὡς εἰς ναυμαχίαν καὶ τὰ παραβλήματα παραβάλλων, προεῖπεν ὡς μηδεὶς κινήσοιτο ἐκ τῆς τάξεως μηδὲ ἀνάξοιτο.
§ 23 Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἅμα τῷ ἡλίῳ ἀνίσχοντι ἐπὶ τῷ λιμένι παρετάξαντο ἐν μετώπῳ ὡς εἰς ναυμαχίαν. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἀντανήγαγε Λύσανδρος, καὶ τῆς ἡμέρας ὀψὲ ἦν, ἀπέπλευσαν πάλιν εἰς τοὺς Αἰγὸς ποταμούς.
§ 24 Λύσανδρος δὲ τὰς ταχίστας τῶν νεῶν ἐκέλευσεν ἕπεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὰν δὲ ἐκβῶσι, κατιδόντας ὅ τι ποιοῦσιν ἀποπλεῖν καὶ αὐτῷ ἐξαγγεῖλαι. καὶ οὐ πρότερον ἐξεβίβασεν ἐκ τῶν νεῶν πρὶν αὗται ἧκον. Ταῦτα δ᾽ ἐποίει τέτταρας ἡμέρας· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπανήγοντο.

Ρήματα, Αρχικοί χρόνοι, παράγωγα

<u>τῇ ἐπιούσῃ, ἐπέρχομαι</u>, ἐπήειν- ἐπῇα, ἔπειμι, ἐπῆλθον, ἐπελήλυθα, ἐπεληλύθειν
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: ιταμός (θρασύδειλος), ανεξίτηλος, εισιτήριο, εξιτήριο, ισθμός, αμαξιτός

<u>ἐσήμηνεν, σημαίνω</u>, ἐσήμαινον, σημανῶ, ἐσήμηνα, σεσήμαγκα, σημήνας εἶχον, ἐσήμανα, σημήνας ἔχω
ΠΑΡΑΓΩΓΑ : σημαντικός, ασήμαντος, σημασία, άσημος

<u>εἰσβαίνειν, εἰσβαίνω</u>, εἰσέβαινον, εἰσβήσομαι, εἰσέβην, εἰσβέβηκα, εἰσεβεβήκειν
ΠΑΡΑΓΩΓΑ : βάση, διάβημα, βαθμός, βάθρο, βακτηρία, άβατος, πρόβατο, βάδην, διαβατήρια, ορειβάτης, διαβήτης

<u>παρασκευασάμενος, παρασκευάζομαι,</u> παρεσκευαζόμην, παρασκευάσομαι, παρεσκευασάμην, παρεσκεύασμαι, παρεσκευάσμην

ΠΑΡΑΓΩΓΑ : συσκευασία, συσκευή, οικοσκευή, παρασκευή

<u>παραβάλλων, παραβάλλω,</u> παρέβαλλον, παραβαλῶ, παρέβαλον, παραβέβληκα, παρεβεβλήκειν
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: απόβλητος, βαλβίδα, διάβολος, περίβολος , βλητικός, διαβλητός, βαλτός.

<u>προεῖπεν, προλέγω,</u> προέλεγον, προλέξω και προερῶ, προέλεξα και προεῖπον, προεῖπα, προείρηκα, προειρήκειν
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: λέξη, έπος, λεξικό, λογάς, λόγος, ρήτορας, αντιλογία, αντίρρηση, διάλεκτος, επίλογος, επίρρημα, θεολόγος, φιλόλογος

<u>κινήσοιτο, κινοῦμαι,</u> ἐκινούμην, κινήσομαι, ἐκινήθην, κεκίνημαι, κινηθήσομαι
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: κίνημα, κινηματίας, ακίνητος, κινητικός

<u>ἀνάξοιτο, ἀνάγομαι,</u> ἀνηγόμην, ἀνάξομαι, ἀναχθήσομαι, ἀνηγαγόμην, ἀνήχθην, ἀνῆγμαι, ἀνήγμην
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: Αγωγή, αγών, άξων, αγωγός, άξιος, σύναξη, παρείσακτος, χορηγός

<u>ἀνίσχοντι, ἀνίσχω</u>

<u>παρετάξαντο, παρατάττομαι,</u> παρεταττόμην, παρατάξομαι, παρεταξάμην, παρατέταγμαι, παρετετάγμην
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: τάγμα, τακτικός, άτακτος, παράταξη

<u>ἦν, εἰμὶ</u>, ἦν, ἔσομαι, ἐγενόμην, γέγονα, ἐγεγόνειν
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: ουσία, απουσία, έτυμο (η ετυμολογία), ουσιώδης, ουσιαστικός, περιούσιος

<u>ἀπέπλευσαν, ἀποπλέω</u>, ἀπέπλεον, ἀποπλεύσομαι- ἀποπλευσοῦμαι, ἀπέπλευσα, ἀποπέπλευκα, ἀπεπεπλεύκειν.
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: πλοίο, πλους, πλωτός, πλεύση, πλεύσιμος, καταπλέω, κατάπλους, εκπλέω, έκπλους, παραπλέω, παράπλους, εισπλέω

<u>ἐκέλευσεν, κελεύω,</u> ἐκέλευον, κελεύσω, ἐκέλευσα, κεκέλευκα, ἐκεκελεύκειν
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: κέλευσμα. κελευστής

<u>ἕπεσθαι, ἕπομαι,</u> εἱπόμην , ἕψομαι, ἑσπόμην, ἠκολούθηκα, ἠκολουθήκειν

κατιδόντας, καθοράω(-ῶ), καθεώρων, κατόψομαι, κατεῖδον, καθεόρακα, καθεωράκειν
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: ομμάτιο, μάτι, όψη, οπή, ανύποπτος, επόπτης, κάτοπτρο, οπτική, υπερόπτης, οραματιστής, όραση, διορατικότητα, παρόραμα (τυπογραφικό λάθος), αόρατος, ενορατικός, ενόραση

ποιοῦσιν, ποιῶ, ἐποίουν, ποιήσω, ἐποίησα, πεποίηκα, ἐπεποιήκειν
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: ποίημα, ποιητής, ποιητικός

ἐξαγγεῖλαι, ἐξαγγέλλω, ἐξήγγελλον, ἐξαγγελῶ, ἐξήγγειλα, ἐξήγγελκα, ἐξηγγέλκειν
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: αναγγελία, εισαγγελέας, αγγελιαφόρος

ἐξεβίβασεν, ἐκβιβάζω, ἐξεβίβαζον, ἐκβιβάω-ῶ, ἐκβιβάσω, ἐξεβίβασα
ΠΑΡΑΓΩΓΑ: συμβιβασμός, αναβάθμιση, υποβιβασμός, υποβαθμισμένος

ἧκον, ἥκω, ἧκον, ἥξω, ἧξειν

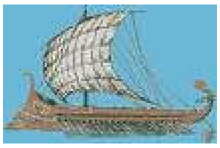

Ουσιαστικά

Α΄ Κλίση

ἡ ναυμαχία

Β΄ Κλίση

ὁ ὄρθρος
ὁ ἥλιος
τὸ μέτωπον

Γ΄ Κλίση

ἡ ναῦς
ἡ νύξ , κτός
τὸ παράβλημα
ἡ τάξις
ὁ λιμήν, ένος

Προσοχή στην κλίση

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
ἡ ναῦς

τῆς νεὼς
τῇ νηὶ
τὴν ναῦν
(ὦ) ναῦ

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ
αἱ νῆες
τῶν νεῶν
ταῖς ναυσὶ(ν)
τὰς ναῦς
(ὦ) νῆες

Αντωνυμίες
ὁ πᾶς, ἡ πᾶσα, τὸ πᾶν (Επίθετο και επιμεριστική αντωνυμία)
μηδείς, μηδεμία, μηδέν (Επίθετο και επιμεριστική αντωνυμία)
οὗτος, αὕτη, τοῦτο (δεικτική)

Επίθετα
ταχὺς, ὁ, ἡ θάττων – τὸ θᾶττον, τάχιστος
ὁ τάχιστος, ἡ ταχίστη, τὸ τάχιστον